

Posudek bakalářské práce

Jméno studenta: Marie Rákosníková

Název práce: Komentovaný překlad: *La Personne et le sacré* (Simone Weil)

Části hodnocení	Počet bodů
A (1-5) ¹ Porozumění, významová správnost, přesnost a úplnost, koherence v překladu	2
B (1-5) ² Stylistická vhodnost: adekvátnost překladatelských řešení vůči originálu a funkci překladu, koheze, AČV	2
C (1-5) ² Technická stránka celé práce: Gramatika, pravopis Interpunkce, překlady Převod dat a jmen Bibliografické citace, poznámky pod čarou	2
D (1-5) ¹ Překladatelská analýza (aplikace teoretických vědomostí v rozboru a v překladu textu – souvztažnost komentáře a překladu) Argumentace a struktura komentáře včetně míry a vhodnosti příkladů řešení	3
E (1-5) ² Teoretická podloženost komentáře (kontrastivní lingvistika, translatologie) Zvládnutí tematiky textu a její reflexe ve výchozím a cílovém kulturním prostředí	3
Body celkem	

Předložená bakalářská práce je netypická žánrem překládaného textu, jeho náročností i strukturou komentáře.

Volbou filozofického textu se zřetelným autorským stylem projevila překladatelka ambici, která je na bakalářském stupni neobvyklá. Předloha není náročná terminologicky, zato je psána oproštěným, ale exaltovaným stylem filozofického díla, s nízkou mírou koherence. Vezmeme-li v úvahu obtížnost výchozího textu, odvedla překladatelka v mnoha ohledech kvalitní práci a předložila překlad, který sice vyžaduje revizi, avšak který je v podstatných rysech (strategie překladu, interpretace významu, volba rejstříku) vcelku přesvědčivý. Kvalitu překladu tedy nehodnotím absolutně, ale úměrně jeho složitosti.

Metoda překladu je založena na vysoké míře doslovnosti, vyžadující zvládnutí vyšší stylové roviny češtiny, bez snahy o zlogičťování. To se v zásadě podařilo, až na občasně stylistické nedokonalosti a přechody do hovorového lexika (*asi docela blízko, nemá cenu, abychom..., pleteme si, malinký okamžik, hodně trpět*). Místy je třeba upravit aktuální členění. Některé odstavce jsou – na rozdíl od originálu – velmi špatně srozumitelné; zde by patrně bylo třeba přistoupit k volnější stylizaci.

V textu lze nalézt asi pět posunů významu, ve dvou případech je složitější souvětí chybné co do anaforického odkazování. Občas chybí větná čárka. Při citaci českého překladu díla použitého v textu by bylo vhodné uvést jméno překladatele.

Komentář nabízí reflexi překladu, která zahrnuje jak obvyklá hlediska, tak další zajímavé postřehy (např. rozbor složitějších termínů formou glosáře). Pasáž o gramatice je velmi stručná – chybí např. informace o použití slovesných časů, pasiva, polovětných konstrukcí. Styl díla je charakterizován na několika místech; navíc by bylo možné doplnit, jaké slohové postupy autorka využívá. Nelze souhlasit s tím, že se francouzské členy nepřekládají, aby text nebyl „zbytečně přebujelý“ (str. 28).

V oddíle věnovaném koncepci překladu se píše: „Samozřejmě však narazíme i na místa, kde nám smysl nebude zcela jasný a která budeme muset převádět mechanicky, bez hlubšího porozumění...“ Tato formulace působí až šokujícím dojmem – v překladatelské praxi tyto situace jistě nastávají, ale nelze je považovat za součást metody u překladu filozofického textu. Na str. 31 překladatelka opět potvrzuje, že obtížná místa překládala doslovně (tj. implicitně připouští, že po jejich smyslu nepátrala). K citacím jiného autora v textu překladatelka píše: „Považujeme však za zbytečné, abychom překlad citovali, protože můžeme vytvořit vlastní...“ – I tento postup je v rozporu se současnými normami překládání. Oddíl o modulaci je zmatečný (je v něm řeč o transpozici a příklad na modulaci pasiva neobsahuje pasivum). Oddíly 6.2.2 a 6.2.3 jsou založeny na chybné klasifikaci gramatických jevů: nejde zde o autorský plurál ani o členy.

Konkrétní poznámky a otázky:

- *Neboť* je souřadící spojka a větu, kterou uvádí, nelze anteponovat (str. 16).
- *médiocre* ≠ *průměrný*
- Neodpovídá výraz *bête collective*, zmíněný též v komentáři, Aristotelovu *tvoru společenskému*?
- *Collectif* je nejen kolektiv, ale i abstraktum *kolektivno*, (*to*) *kolektivní*.
- *koncept* ≠ *koncepce*
- Na str. 31 používá překladatelka při hledání ekvivalentů Český národní korpus. – O kterou jeho část jde?
- Jak lze doložit, že v případě Antigony „Weilová asi necituje podle žádného vydaného překladu“ (str. 32)?
- Nemůže jít v případě velkého písmene ve výrazu *Partout* o chybu tisku?
- Jak lze opodstatnit tvrzení, že francouzština „častěji než čeština užívá ukazovacích zájmen“?

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku *velmi dobře*.

V Praze dne: 19. 8. 2018

Oponent: Tomáš Duběda

¹ 4 nebo 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě

² 5 bodů znamená, že práce nemůže být doporučena k obhajobě